

in numerar conform
PTT No. 157.012/1934

MAGYAR

Nagys. Kozma András úrnak
HUNGARIA BUDAPEST
VI., Vilmos császár-út 55.

Főszerkesztő és szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: **SZENT LASZLÓ NYOMDA R.-T.**
Felelős igazgató: **FOLLMANN GÉZA**
Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyárfás Elemér**

A nemzetnevelésügyi miniszter legújabb rendelkezései az érettségiről, az oktatásügyi alkalmazottak állampolgárságáról és a tanárképzésről

A kisebbségi növendékek anyanyelvükön vizsgáznak az úgynevezett tudományos tantárgyakból. — A tanárképző intézetekbe húsz százalékban kisebbségi jelölteket fognak fölvenni

Bucuresti. Saját tud. A nemzetnevelésügyi miniszter a következő rendelkezést adta ki: az érettségi vizsgára vonatkozó törvény előírásainak megfelelően a kisebbségi növendékeket anyanyelvükön fogják vizsgáztatni az úgynevezett tudományos tantárgyakból. Egy újabb rendelkezés lehetőségét fog nyújtani arra, hogy a filozófiai vizsgát is az anyanyelven tartsák meg.

A nemzetnevelésügyi miniszter egy másik rendelkezése szerint ahhoz, hogy valaki tanügyi téren Romániában akár adminisztratív, akár oktató szolgálatot töltsön be, elengedhetetlen feltétel a román állampolgárság. E rendelkezés alól csak azok a személyek kivételesek, akik tudományos missziók tagjai, más államok küldték őket Romániába és a román állam elfogadta őket, hogy tanfolyamokat tartsanak. Kivételek még az olyan egyének, akiket a minisztérium szerződésileg alkalmazott. Mindazok, akiknek nincs román honosságuk és állami vagy magántanügyi szolgálatban vannak, kötelesek intézeteik igazgatóságának benyújtani az okmányokat, amelyek alapján alkalmazta őket. Az iskolák igazgatóságai harminc nap alatt kötelesek ezeket az iratokat a minisztériumnak benyújtani.

Egy harmadik rendelkezés arról intézkedik, hogy a jövő középiskolai tanárok előkészítésére való tekintettel a felső tanárképző intézetekbe (Scolile Normale Superioare) a felvehető jelöltek összességének húsz százalékáig kisebbségi jelölteket fognak felvenni. A kisebbségi tanárjelöltek pedagógiai gyakorlatukat a következőképpen végzik: egy év a felső tanárképzők mellett működő gyakorlati iskolákban, vagy az állami iskolák tanárai mellett s egy másik év a minisztérium által engedélyezett felekezeti iskolák tanárai mellett.

A Nemzeti Ujjászületési Front szellemi foglalkozási rendje titkári hivatalainak megszervezése.

Bucuresti. Saját tud. Silviu Dragomir kisebbségi miniszter és a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal értelmiségi szakosztályának vezértitkára szerdán Constantából Bucurestibe érkezett, ahol a tengervidéki tartomány értelmiségi foglalkozású szemléiségeivel tárgyalt a tartományi és megyei titkárok kinevezéséről. Csütörtök este ugyane célból Kolozsvárra, Gyulafehérvárra, Temesvárra és Craiovába utazott és hétfőn érkezik vissza a fővárosba.

A magyarországi kormányválság

Teleki Pál vallásügyi miniszter szerdán kétizben volt hosszabb kihallgatáson a kormányzónál. — A kiscgazda-párt nemzeti összefogást sürget

Budapestről jelentik: A magyar kormányválság fejleményeiről csütörtök reggelig még nem adtak ki hivatalos jelentést. Horthy Miklós kormányzó szerdán kétizben fogadta Teleky Pál grófot. Az első kihallgatás délután 4 órakor volt, több mint két óra hosszáig tartott. Teleky Pál gróf a kihallgatás után Keresztes-Fischer belügyminiszterrel folytatott tárgyalásokat. Este negyed 8-kor ismét kihallgatáson jelent meg Teleky a kormányzónál. Teleky gróf után Keresztes-Fischert fogadta kihallgatáson Horthy Miklós kormányzó.

A független kiscgazda párt értekezletén az a felfogás alakult ki, hogy az Imrédy miniszterelnök lemondásával előállott helyzet alkalmas lehet a nemzet erőinek osztatlan népi irányba való fordulására és az általános politikai összefogásra. Politikai körök véleménye szerint a miniszterelnök lemondása és lemondásának körülményei nagyban érintették az ország tekintélyét, bár Imrédy a maga lemondásával csak bizonyosságot tett az eszme mellett, amelyet szolgálni akar. Az az általános vélemény, hogy most következett el a nagy összefogás ideje.

A sajtó az Imrédy reformpolitikája folytatását kívánja

Budapestről jelentik: A csütörtök reggeli fővárosi lapok szinte kivétel nélkül vezércikkben foglalkoznak a miniszterelnök lemondásával. A Pesti Hírlap szerint Imrédy lemondásában nincs más, mint emberi végtet. Nem a politika, hanem olyan emberi adottságok kényszerítették távozásra, amelyekről ő nem tehet. A Pesti Napló méltatja Imrédy miniszterelnök nagyszabású terveit és alkotásait, de azzal zárja vezércikkét, hogy Imrédyt a mondva csinált zsidótörvény bukattatta meg. A Magyar Nemzet azt kívánja, hogy Imrédy bukása csak egyéni bukás legyen, s ne

bukjék vele a szociális reformok terve és a keresztény szellem uralomra jutásának az irányzata. Az Ujságban Zsolt Béla ír vezércikket, amelyben Imrédy zsidótörvényét kárhoztatja. A Nemzeti Ujság szintén hosszú vezércikket szentel Imrédy lemondásának. Nem akadt egy hazafi sem, akinek örömet okozna Imrédy bukása — írja a lap. — Imrédy nem volt elég politikus. Örökségül hagyta a szociális reformokat, amelyekért bátran és nagyon korszerűen harcolt. Imrédy politikájától nem lehet eltekinteni, mert a hátralepés öngyilkosságot jelent.

Iskoláink a falumunkában

Irta: Súlyom Béla

* Barátomat kerestem a lakásán. A fehér szobában felesége fogadott. Mellette szép leánya-ujján jeggyűrű fénylett. Hatalmas himzöráma előtt ültek s dolgoztak.

Régi ismerős vagyok a családban. A férj-urammal valamikor régen-régen együtt vártuk mohó étvágygal pénteki napon Somlyón a vitézt.* Közös emlékeink és témáink vannak, melyek az idők távolságában még jobban összetartanak szeretetben és barátságban.

Jöjjön... jöjjön főtisztelendő úr, — szolt az asszony — az uram oly rég emlegeti megígért jövetelét... várja... Sajnálom, hogy most nincs itthon. A réten van, itt a közelben s azonnal hazahívatom.

Inkább én megyek ki a rétre. Valamit könyitok a füvekhez és éppen a rét talaját és füveit szeretném megnézni, hátha megfigyeléseim alapján lehetne a termést fokozni. Most ezért vagyok hivatalos. Éppen ezért sietek is. A viszontlátásra — búcsúzkodtam s a kellemes tavaszi fényzőnben a rét felé vágtam kísérőmmel.

Sok időt eltöltöttünk a réten a talajt-szerető magvakról; az éhséget észre se vettük, pedig alkonyulóban járt a nap.

Gyerünk, menjünk — szolt barátom — gratulálj Irénkének, mert menyasszony.

Tudtam én jól, hogy nem a gratuláció a fontos, hanem a természetes vendég-szeretet, melynek visszautasítása vagy kikerülése, a legnagyobb sértés lenne. Tehát lépegettünk hazafelé.

A házfeljártnál barátom bariton hangon nő-tába vág: „Főzze meg a vacsorát...”

No... no... Pista — szolt az asszony — készül s pár perc múlva készen is lesz... Addig jöjjön főtisztelendő úr és nézze meg leánykám kézimunkáját. Gyönyörűen dolgozik az én kicsi menyasszony-lányom. Látja... látja lassankint megvéniülünk — nemsokára anyós leszek.

A fehér szoba szinte tele volt: a falu két tanítónője, anya és leánya s végül én. Pista a küszöbön az ajtófélfának támaszkodva állt.

Nézzé főtisztelendő úr — szolt az asszony — ez madeira, ez rislió, ez nesz-garnitúra. Ugye szép hozomány(?)

Szépnek szép, de... és itt megálltam, elnyeltem, amit még mondani akartam.

Erre átléptünk a szomszéd szobába. Szébbnél-szebb perzsaszőnyegek, gobelinek, tárnulnak élénk s szépségükkel kacérkodva gyönyörködtetik szemünket.

Nagyságos asszony és kicsi menyasszonyka — tört ki végre a szó belőlem, — itt mesébe illő szépségek halmaza van. Csak gratulálni tudok a sok széperért, de őszintén mondom, hogy a lellem fáj azért, hogy oly sok időt, munkát, pénzt adtak e sok idegen holmiért. Székelyek vagyunk. Van nekünk is bőven mintáink mindenféle vonatkozásban, igaz, hogy e sok idegen dolog a drága miénket számúzte a múzeumokba s itt sirva számolgatják a napot, az órát, a percet, hogy hosszú-hosszú várakozás után hátha feltámadnának a lelkekben s azok munkáiban.

De főtisztelendő úr, — szolt az asszony — mit csináljunk, hogyha ilyen székely kézimunkákat nem láttunk s az iskolákban se tanították...

Mi sem tudunk semmit a varrottasokról — szolt közbe az egyik fiatal tanítónő.

Pista pedig felborzolt lélekkel meghidegültten hallgatta szövtársunkat s komor kedéllyel

* A csíksomlyói fiuenevelőintézet régi hagyományu diáknyelvén a palacsintát hívják „vitéz”-nek.

csak ennyit mondott: Iskoláink... a többi szó csak ajkán reszketett.

Néhány nap mulva levelet hozott a posta. E levél pusztán megállapításaiért is a nyilvánosság elé kívánkozik. Ezért közlöm.

Kedves Barátom! A multikori pár pernyi — mert igazán rövid volt — nálam való időzésed óta olyan szótlan és nyugtalan vagyok. Elejtett szavaid éjjel-nappal vádolnak, mint családapát, hogy nem teljesítettem okosan és hűen e kötelességet. Férfias nyíltsággal ime kiöntöm előttem a lelkemet, hogy legalább ez könnyítsen rajtam.

Akár most, akár később, de el kell jönnie annak az időnek, mikor a történelem vad szilajsággal s szemünkrehányóan meg fogja állapítani, hogy iskoláink óriásit mulasztottak, mikor teljesen kikapcsolódtak a népi életből. Családi fészkünk oly meleg, hogy leírni nem tudom, de mindig éreztem, hogy valami úgy hiányzik belőle. Ez a hiány — most tisztán látom — lelkünk egyik felének teljes kikapcsolódása a népi élet multjából: a népművészetből.

A női lélek az otthon lelke. Ezt a lelket nem ismerték sem feleségem, sem gyermekeim nevelői. Minél több iskolát jártak — tapasztalatomból állítom — annál jobban távolodtak az otthon szellemétől. Így életünk multja a jelenre elvezett. Gazdagodtunk veritékünk árán abban, ami idegen s hagyományaink művészies szép gazdagsága mellett teljesen leszegényedtünk s lelkileg kiszáradtunk. Kitudja lesz-e gyümölcs a fán, melynek nincs virága.

Számtsát ki, ha tudod, hogy nekünk szülőknél mennyi pénzbe kerültek ezek a netzek, gobelinek és társaik!!! Mégis szobáim nem az enyéim; amik benne vannak, idegenek; köztük én is idegen vagyok.

Szinte ész-megállító az, hogy ezek az idegenségek ott vannak templomainkban; a falusi házakban holland és törökruhás, néha-néha igen erotikus izű falvédők stb. alakjaiban; rajta van ruhánkon, egész életünkön.

Szegény ide vagy oda, de be kell vallanunk, hogy ezeket drága pénzen vásároltuk meg.

S mindezt annak köszönhetjük, hogy iskoláink már nagyon régen elszakadtak az otthon szellemétől.

Az otthon és iskola lelkének: valahogyan kellett volna találkozniok egymással. Ha ez így történt volna, akkor gondjaink nem öszténének meg olyan gyorsan s mai életünk látképe nem volna ilyen borús és sötét.

E tény a történelem se fogja apró betűkkel elkönnyvelni.

Még csak egyet Barátom! A női lélek önzően konzervatív. Hogy a mult hagyományait ne említsék, igyekeznek mindent megtartani, ami az élet és a ház körül van. Ezt így láttam én más népeknél is. Hogy milyen módon oldották fel asszonyaink lelkében ezt az ösztönyszerű, velükszületett szokást — nem tudom elképzelni. Tény az, hogy feloldották s szegény gazdagokká tettek bennünket. Volt sok minden, de ma nincs se ez, se az. Hidd el, hogy emiatt kaphodás egész életünk. Nincs konzerváló, összeszedő és összetörő otthoni lélek közöttünk.

Mondd, nincs igazam?!

Soraidat föltétlenül várva... ölel Pista.

E mélyen járó levél a gondolkodni és analízálni tudóknak most legyen elég.

1. A legtöbb atyánkfia azért adta fiát felsőbb iskolába, hogy urat neveljenek belőle. Hogy e célját elérhesse, tényleg igazi áldozatokat hozott: nélkülözötte a legszükségesebbet, elszenvetted a ruhátlanságot s még életét is megvonta magától.

Az iskola átvette a falu gyermekét, de nem a népi közösséghez szívvel-lelékkel vonzódo urat nevelt belőle, hanem csak urat. E nevelés ime most rajtunk áll bosszút, mert ha a népi közösség mindennapi életéhez szorosan kapcsolódó urat nevelt volna belőle, a bajok nem tornyosodnának fel előttünk fájdalomunkra avagy szegényünkre, mert a bajok okozóit hamarabb észrevették volna s intézményesen védekeztek volna ellenük.

2. Nemo dat, quod non habet (Senkise adja azt, amije nincs neki) — igaz e kérdésben is, mert igen sok nevelő lelkileg és hagyomány-szerűleg nem bírt bekapcsolódni e népi élet Isten és a természet által megszabott törvényeibe és ezeknek megfelelő módon való alkalmazásába. Valamikor ez nem volt irány és divat s így nem akadt született készség és készsétség, mely a művelt lelket visszavigye a szülői ház hagyományaihoz, hogy tanult és egyszerű nép csak egy uton — a saját „esapásán“ — járhat jövője érdekében. Ha e kettő valóban és lelkileg nem fonódik össze, akkor a halál utain járunk.

3. Nincs alkalom, hogy az ifjúság elmélyüljön az intézet alapítóinak, jötevőinek megtekintésén.

Évszázados iskoláink vannak, de nincs arcképcsarnokuk, ahová az ifjúság bejárhatna néha-néha példa és szent elhatározások tanulására s ahol érzékeivel tapasztalhatná meg, hogy: ime édes, dicső a népi közösségért való áldozathozatal.

4. Mikor kis diák voltam, a rajzórán sok-sok hálót kellett készítenem, hogy azokba a görög motivumokat beleszámítgassam. Miért kellett akkor és most a görögökhöz köleszónért fordulni? Ennél pazarabb és esztétikusabb motivumaink nekünk bőven vannak. Ha rajztanáraink ezeket teszik élénk munkára és népi színezésre, akkor hugaink egész biztosan vásznon örökítik meg a városról hozott tudást, amely lelkével rokou... (Lásd: „Keresztsem“ Kat. Nőszövetség, Cluj Str. Grigorescu No. 35.)

Ha nép és művész egy uton haladnak, milyen magas színvonalon állana most népművésztünk színben, stílusban és választékosságban!!

Egy anyagi gondokkal küzködő asszony elég véges volt arra, hogy a kalotaszegi néplelket bemutassa és megkedveltesse ország-világ előtt. Neve nem dicstelen ma sem. E példának lelkesülést és vonzó tevékenységet kell kiváltania művész-lelkü tanítóinknál és tanárainknál, különben a madeiraknál, netzeknél maradunk s szegény népünk továbbra is a ponyvaszerű hollandsapkás, török nadrágos és sokszor erősen erotikus izű mo-

tivumokat örökíti meg vásznain; lelkének pazar megnyilatkozása pedig a múzeumok állapotban, rágó porian fog elporladni.

Ha réteken járok a kavicsokat és köveket mindig ösztönyszerűen felemelem és tovább viszem, hogy a kövek alatt fehérítő növényké a kacagó nappal szembenézhessek s örömlükben földbe öltözhessek.

Ha életsikunkról néhány követ cikkeimben elmozdítottam szokott helyéről s a sápadozó lelküket Isten éltető napja alá akartam állítani, csak irgalmasságot akartam cselekedni, mert a sajnálat nagyobb volt a lelkemben a nyomás okozta elgyengülés és kimerültség miatt, mint azoknak borus, sötét lélekkel való nézése.

A fejlődés utján a komor színek, gondok és fájdalmak a napsugárral együtt váltakoznak; egyik a másik segítségére van, mint nap és éjszaka.

Ezt jegyezzük meg s az ébredő napsugárnál ne gondoljunk az éjszakai sötétségre, hanem örüljünk a szeretettel és napsugárral a sötétebből, a bajból életre keltett zendülő sok-sok ifjú, új életnek.

Ha mindenki csak egy kavicsot dob félre sok termést ígérő életsikunkról, vidámabb lesz a hátár s zengőbbek a dalok.

Román-angol gazdasági közeledés

Ötmilliófontos kölcsönt kap Románia

Bucurestiből jelentik: Semphill lord, a nagy angol pénzügyi és ipari körök képviselője két héten keresztül fontos tanácskozásokat folytatott a román pénzügyi és ipari élet vezetőivel, majd kihallgatáson jelent meg a király előtt. Semphill lord elutazása előtt nyilatkozott az újságíróknak. Elsősorban a királyi kihallgatást említette meg.

Az egyórás kihallgatás során — mondta, — az összes pénzügyi és gazdasági problémák teljes megértését megtalálta. Ilyen uralkodó vezetés alatt, tevékeny és hozzáértő tanácsosok segítségével Románia jövője biztosítható van. Kéthetes itt tartózkodásom alatt fájékozódtam az ország gazdasági lehetőségeiről Londonban közlöm megállapításaimat, hogy azután határozott tervet készíthessünk

Londonból jelentik: A londoni lapok részletesen foglalkoznak Semphill lord romániai utazásával és azt az értesülésüket közlik, hogy Anglia nagymennyiségű ipari cikket szándékozik Romániának eladni, fa és gabonaszállítás ellenében. A Daily Telegraph szerint Constantától északra angol tőkével új román kikötő épül és szöbakerült egy flotta támaszpont építése is. Az angol főváros pénzügyi köreiben az a hír terjedt el, hogy Románia számára 5 millió fontos kölcsönt folyósítanak. Ennek a kölcsönnek egyrésze áruhitel lesz. Az angol lapok beszámolójukban kihangsúlyozzák azt a tényt, hogy Anglia nem kíván más államokat kizszorítani a román piacról, de a nyugateurópai államok is részt kérnek a keleteurópai állanokkal való kereskedelmi kapcsolatokról.

A MERCUR

sorsjegyáruda

jelent, hogy nála a 4-ik osztály huzásán a következő nyereményeket nyerték:

6.000.000	Lei	57793	számra
1.000.000	Lei	45022	„
200.000	Lei	63760	„
200.000	Lei	73876	„

és **78 drb.** nyeremény **egyenként 100.000 Lei**, valamint rengeteg kisebb nyeremény

Sorsjegyeink már kaphatók a 19-ik sorsjátékra **Oradeán:**

Dácia Bank (Menetjegyiroda)

Bulevardul Regele Ferdinand 9.

Felhívás a Magyar Lapok előfizetőihez

Túl azon az igyekezetünkön, hogy lapunk színvonalát újságírói szempontból fokozatosan emeljük, nem tévesztettük szem elől azt sem, hogy olvasóközönségünkkel szoros kapcsolatot teremtsünk. Ezt a kapcsolatot igyekszünk ki-mélyíteni, amikor ajándékozási akciókkal olvasóink, illetve előfizetőink között minél több örömet akarunk szerezni.

I. CSOPORT:

Azok az előfizetők, akik folyó év február hó 20-ig EGY EGÉSZ ÉVRE előre, vagyis 1939. évre kiegyenlítik az előfizetési díjukat, résztvesznek teljesen díjtalanul alábbi nyeremények kisorsolásában:

1. Egy 6 személyes valódi ezüst dessert készlet.
2. Egyhetes nyaralás a Gyilkos-tónál.
3. Egy fényképezőgép.
4. Előfizetés a „Magyar Lapok”-ra egy teljes évre (1940. évre).
5. 1000 lej értékben könyvek tetszés szerinti választásában (a könyvek jegyzékét annakidején kiküldjük).

Ezenfelül 10 előfizető között szeptosztunk 1-1 regényt.

II. CSOPORT:

Akik február 20-ig az 1939. évi ELSŐ FÉLÉVI díjukat egyenlítik ki. Az alábbi nyereménytárgyak kisorsolásában vesznek részt:

1. Egy perzsa szőnyeg.
2. Egyhetes nyaralás Püspökfürdön.
3. Egy női- vagy férfi karóra, esetleg zsebóra.
4. Egy félévi ingyenes küldése a „Magyar Lapok”-nak 1939. második félévében.
5. Gyönyörű kivitelű Eucharisztikus Kongresszusi Album.

Ezenfelül 10 előfizető között szeptosztunk 1-1 regényt.

III-IV CSOPORT:

Azok között, akik 1939. február 20-ig bezárólag teljes egészében rendezték az előfizetési díjukat, azaz hátralékban nincsenek. (Ide tartoznak a most jelentkező új előfizetők is, akik legalább háromhavi díjat fennti időpontig kiegyenlítették). Az alábbi nyereménytárgyak kisorsolásában vesznek részt:

1. Egy uti neccesaire.
2. Egy álló asztali óra.
3. 500 lei értékben könyvek tetszés szerint listát megküldjük).
4. Egy villanylámpa (amennyiben a nyerő fahelyen lakna, ahol villany nincsen, ez esetben petroleumfűzővel cserélnék ezt fel).
5. Egy csinos töltőtoll.

Madridban ismét dühöng a rémuralom

Berard francia szenátor újabb útja Burgosban. Ellentét az angol és francia kormányok között a nemzeti spanyol kormány elismerése kérdésében

Londonból jelentik: Az ideérkezett távirati közlések szerint Negrin spanyol köztársasági miniszterelnök felhívást adott ki a hadsereghez és Madrid főváros lakosságához. A felhívás a további ellenállásra buzdít, de a győzelmi kilátások emlegetése nélkül. Madrid lakossága a felhívást csak aggodalommal fogadta s nincs semmi készség az ellenállásra. A spanyol fővárosban teljes a rémuralom; mindenki gyanús és tömegesen tartóztatják le az embereket. Minden reggel újabb és újabb kivégzések vannak.

Párizsból jelentik: A francia kormány elhatározta, hogy a spanyol nemzeti kormány diplomáciai elismertetése kérdésében Berard

szenátor útján tovább folytatja a tárgyalásokat. Berard szenátor kedden utazik Burgosba.

Londonból jelentik: Az angol alsóházban szerdán több kérdést tettek, hogy elhatározta-e már a kormány a spanyol nemzeti kormány diplomáciai elismerését. Chamberlain miniszterelnök azt felelte, hogy a kormány még mindig tanulmányozza a kérdést. — A sajtó közlései arról szólnak, hogy a spanyol nemzeti kormány elismerése ügyében az angol és a francia kormányok között bizonyos ellentétek mutatkoznak. Az angol kormány a minél előbbi elismerés álláspontján van, de a francia kormány még mindig huzódozik.

A német külügyminisztérium Spanyolország igazi függetlenségét akarja

Berlinből jelentik: A külügyminisztérium hivatalos lapja, a Deutsche Diplomatische Korrespondenz hosszabb cikket közöl a francia-angol helyzetről. A cikk szerint Franciaország még mindig nem szánta el magát, hogy lezárja a multat. A franciák hangoztatják, hogy Spanyolország függetlenségét akarják. Csak azt nem mondják meg, vajjon az igazi függetlenséget értik-e ebben a kivánalomban, vagy azt, hogy Spanyolországot a maguk gyámsága alatt tartásuk. Azzal azonban nem számolnak, hogy egy olyan állam, amelyik hároméves kemény

harcot folytatott a maga nemzeti önállóságért, nem tűrhet el semmiféle idegen uralmi befolyást. Nem gondolnak arra se, hogy a maguk befolyásának erőltetése Németországot is kellemtelenül érinti. Természetes, hogy Németországnak nincs kifogása az ellen, ha a spanyol nemzeti állam a nyugati államokkal is kölcsönös baráti viszonyban áll, de kifogása volna az ellen, ha a nemzeti Spanyolországot a nyugati államok tovább is gyarmati területként akarnák kezelni.

Száz millió angol font értékű spanyol nemzeti kincs visszaszerzéséért dolgozik a Franco kormány

Londonból jelentik: Az angol lapok részletesen beszámolnak a spanyol nemzeti kormányról a tevékenységéről, mellyel a Spanyolországból kiszállított nemzeti kincsek visszahozataláért fáradozik. Franco kormánya nem kevesebb, mint 100 millió angol font értékű kincs után kutat. A spanyol köztársasági kormány legelőször akkor kezdte meg a nemzeti kincsek külföldre szállítását, mikor 1936-ban a nemzetiek körül fogták Madridot. Akkor repülőgépeken menekítették el a spanyol fővárosból a nemzeti kincseket a világ minden tája felé

Francia megbízottai most Newyorkban, Párizsban és Londonban folytatnak nyomozást a kincsek után. Párizsi értesítés szerint a Francia Nemzeti Bankban már 20 millió font értékű kincset meg is találtak. A kincseket a köztársaságiak fegyverkezési kölcsönre tették be biztosítékkul.

Félmillió katolikust végeztek ki a spanyol köztársaságiak.

Párizsból jelentik: Poliman kanonok, aki egy francia képviselő kíséretében hosszabb ideig Spanyolországban tartózkodott, most tért vissza Párizsba. A képviselőház folyosóján megrázó részleteket mondott el a spanyol katolikusok üldözéséről. A kegyetlenkedő köztársaságiak Goma bíboroson kívül 12 érseket gyilkoltak meg s 500 ezerre tehető azoknak a katolikusoknak a száma, kiket a köztársaságiak kivégeztek. A papoknak és egyházi férfiaknak mintegy 60 százalékát gyilkolták meg. Barcelonában 60 plébániatemplom közül 51-et romboltak le a köztársaságiak és csak 9 maradt sértetlenül. Beszámolt a képviselő és a kanonok arról a barbár kegyetlenségről is, amelybe a köztársaságiak foglyai részesülnek.

350 ezer spanyol menekült Franciaországban.

Párizsból jelentik: Misclar, a képviselőház külügyi bizottságának elnöke egyik nyilatkozatában elmondotta, hogy Spanyolországból eddig 163.407 polgári és 80.000 katonai menekült érkezett Franciaországba.

A nagyváradi mozgóképszínházak mősora :

APOLLÓ: TÁNCOLJ, SZERESS.

CORSÓ: PATKÁNY.

DORIAN: LAZADÁS INDIÁBAN.

A Katalóniában előnyomuló nemzeti csapatok egy templom belsejét szétdulva, ilyen, a képünkön látható állapotban találták. Jellemző kép a köztársaságiakra.

Tizenkilencmillió leies kártérítést követel Temesvár városa

Suciu Adrian városi főmérnök bűnügyi és vagyonigazoló pere

Temesvár. Saját tud. Nagy érdeklődés mellett kezdte meg a törvényszék negyedik számú tanácsa az állásából felfüggesztett Suciu Adrian városi főmérnök és vádlott társainak bűnügyi tárgyalását. Suciu főmérnök ellen a nyár folyamán az akkori főpolgármester, *Modreanu Rodrigo* ezredes, terjedelmes feljelentést adott be az ügyészséghez, mire annakidején le is tartóztatták a főmérnököt, majd a közvagyon védelméről szóló törvény alapján vád alá helyezték. Suciu, akít a vizsgálat befejeztével szabadlábra helyeztek, három nappal a tárgyalás előtt — miként jelentettük — önként jelentkezett az ügyészségi fogházban, hogy a törvény rendelkezéseinek megfelelően letartóztatásban legyen, amikor bűnügyét tárgyalják. Kivüle vád alá helyezték *Golumba Traian* görög keleti plébánost, a városi időközi bizottság volt tagját és — miként a tárgyaláson tünt ki — *Austerweil* Rezsőt, a Gyapjuipar R. T. igazgatóját, valamint *Janculescu* Octavian mérnököt. Érdeklődők zsufoltság töltötték meg a tárgyalótermet. A bíróság huszonöt tanút idézett meg, akik három kivételével meg is jelentek.

A vádirat ismertetése.

Mintegy másfél órába került a terjedelmes vádirat felolvasása. A vádirat mindamellett több tekintetben lényegesen különbözik *Modreanu Rodrig* volt főpolgármester feljelentésétől, már csak azért is, mert az ügyészség az utóbbiban felemlített több pontra nézve nem emelt vádat. A vádirat szerint lényegében azzal vádolják a főmérnököt, hogy a városi mérnöki hivatal vezetői minőségében mosncai birtokát városi eszközökkel és pénzzel rendezte be és tartotta fenn, városi tehergépkocsikat magáncélokra használt fel s a többi vádlottal egyetemben a Gyapjuipar R. T.-nak átengedett hét holdnyi terület átadásával a városnak milliós károkat okozott. Városi pénzekből továbbá nagy összegeket vett fel törvénytelen módon, a városi kötelep bérlistáiba fiktív neveket írt be, többek között fogadott fiát is és ezzel ezt a városi vállalatot is megkárosította. Felolvasták a város vádpontjait is, amelyeket az a bíróság utasítására a tárgyalás alkalmára kiegészített, illetve abban kártérítési igényeit is meghatározta. A város Suciu főmérnök és *Golumba Traian* ellen tizmillió leies kártérítést követelést jelentett be, *Austerweil* ellen kilenc milliót.

Suciu főmérnök részletes kihallgatása következett. A főmérnök negyvennégy éves, a budapesti műszaki főiskolán végezte tanulmányait.

— Ofcea-utca 11. szám alatt lakom. — mondotta többek között, — bár a ház a városi mérnöki hivatal tévedése folytán a 9-es házzá számot viseli.

Miután a háztáblák kifüggesztése még Suciu működése idején történt, a hallgatóság körében ennél a kijelentésnél nagy derűtség támadt.

Tejvállalat városi alkalmazottakkal.

A városi főmérnök annakidején engedélyt kért rá, hogy a városi kötelep istállójában egy tehenet meg egy disznót tartson.

— Minek kellett a tehen? — kérdezte a tárgyalást vezető elnök. — amikor a városnak külön tejközpontja volt?

— Mert onnan igen silány tej került ki.

A főmérnök végül néha már vagy husz tehenet és vagy száz disznót tartott. A tejet rendes vevőknek eladta. Ezzel konkurenciát képezett a városi tejvállalatnak, annál is inkább, mivel városi emberekkel dolgoztatott. A főmérnök a részletes kihallgatás során nagyjában azzal védekezett, hogy mindenért megfi-

zetett. Ha az ő számára dolgoztak is városi alkalmazottak, azok ezt szabad idejükben tették s ezért külön fizetést kaptak tőle. A bérlistákra vonatkozólag a főmérnök kimutatta, hogy nem utalványozott pénzeket, hanem csak a teljesített munkát igazolta. A városi kötelepnek volt egy ellenőre s ennek jelentései alapján igazolta kinek-kinek munkateljesítményét. Ez az ellenőr azonban egyuttal községi bíró is volt Mosnicán, azonkívül a főmérnök birtokának kezelője — amit azonban a tárgyaláson nem lehetett kellően beigazolni. Részletesen foglalkozott a bíróság több más kötelepi alkal-

mazott fizetési körülményeivel. A Gyapjuiparal kapcsolatos ügy abból áll, hogy a gyár annakidején területet kapott olcsó áron, bizonyos határidőig munkáslakások emelésének céljaira. A terület azon része, amelyen a határidőig nem építkeztek, a város tulajdonába került volna vissza. A gyár azonban ezt a területet meg akarta vásárolni. A városi vezetőség *Golumba* időközi bizottsági tagot küldötte ki, *Suciu* főmérnök és *Janculescu* mérnök mérték fel a helyet és adtak véleményt annak értéke felől. A vád szerint ez alkalommal is súlyos károsodás érte a várost.

Ismét szabadlábra helyezték a főmérnököt.

A védelem kérelmére a per további tárgyalását február 21-ére napolták el, mivel az ítéletablánál most kezdődik meg *Suciu* főmérnök vagyonfelülvizsgálási pere. A védők kérelmére, akik hívatkoztak arra, hogy a főmérnök most is önként jelentkezett a fogházban, a bíróság szabadlábra helyezte a további tárgyalásig.

Nagyszabású terv a Szahara-pusztán át vezető vasútról

A francia kormány támogatja a vasútépítést

Párizsból jelentik: De Monsie közmunkaügyi miniszterhez egy szakértőkből és vállalkozókból álló csoport nagyszabású tervet terjesztett elő a Szahara-pusztán keresztül építendő vasútról. A miniszter maga hosszabb tárgyalást folytatott a

csoporttal. A megbeszélések eredményeként kijelentette, hogy a kormány támogatni fogja a szaharai vasút építését, mert fontosnak tartja úgy a francia gyarmatiügyi fejlődés szempontjából, mint katonai érdekből is.

COLECTURA OFICIALĂ ȘI AL OFILOR RURALE PTT

a következő nagy nyereményeket jelentik az 1939 febr. 15-én megtartott huzáson:

Lei 1.000.000	91840	S. I.
» » »	173395	
» » »	229024	
Lei 200.000	24565	S. II.
» » »	245610	» »
» » »	25635	» » Oradeán
» » »	39654	S. I.
» » »	51329	S. II. Oradeán
» » »	51366	S. II.
» » »	70401	S. I. Oradeán
» » »	78497	S. I.
Lei 100.000	613	Oradeán
» » »	10570	Oradeán
» » »	12713	Oradeán
» » »	12726	Oradeán
» » »	15534	Oradeán
» » »	23979	Oradeán
» » »	64999	Oradeán
» » »	527192	Oradeán

valamint még 72 drb. 100.000 és egyéb nyeremények

Játszanak tehát bizalommal és kitartással a COLECTURA OFICIALA-nál, Oradea Bd. Reg. Ferdinand 11. (Casa Națională)

Bródy volt ruszin miniszterelnök szabadiábrahelyezését hivatalosan is megerősítették

Prágából jelentik: Bródy András volt ruszin miniszterelnök szabadiábra helyezését hivatalosan megerősítették. A ruszin politikus a köztársasági elnök által kibocsátott amnesztia törvénynek köszönhető szabadiábra helyezését.

Románia kereskedelmi csereforgalmáról tárgyal Szovjet-Oroszországgal

Bucuresti. Saját tud. Gurvitz, a bucaresti szovjetkövetség kereskedelmi attaséja szerdán elutazott a fővárosból, mert kormánya szolgálati ügyben Moszkvába hívta. Gurvitz utazását a román-orosz kereskedelmi csereforgalom fejlesztésének szándékával hozzák összeköttetésbe.

Meghalt Iaspar belga államminiszter

Brüsszelből jelentik: Henri Iaspar katolikus-párti államminiszter, aki a belga kormányválság utóbbi napjaiban designált miniszterelnökként is szerepelt, szerdán 68 éves korában váratlanul meghalt. Az államminiszter a szerdára virradó éjszaka lett beteg és még akkor éjszaka gyomorműtétet hajtottak végre rajta. A műtét után egy kicsit jobban lett és a délelőtti folyamán még a király is meglátogatta. Váratlan halála délután következett be.

Külföldi államférfiak érkezései a Balkánszövetség értekezletére

Bucuresti. Saját tud. A február 20-án Bucurestiben megnyíló Balkánszövetségi értekezletre Metaxas görög miniszterelnök és külügyminiszter és Tintar Marcovici, Jugoszlávia új külügyminisztere, február 15-én együtt érkeznek Bucurestibe. Ugyanezen a napon egy török torpedórombolón Sztambulból Constantára érkezik Szaracsoglu, Törökország külügyminisztere. A Balkánszövetségi értekezlet február 20-án reggel nyílik meg.

Légyvédelmi előadás Nagyváradon

A város vezetősége közli a lakossággal, hogy február 19-én és február 20-án délután 4 órai kezdettel légyvédelmi előadás lesz a város háza dísztermében, I. emelet. Az előadásokat Tănase Constantin őrnagy, a „Román Acora-Chimica” technikai tanácsadója tartja a következő tárgyszorozattal:

1. Egyéni védekezés; a védekező készülékek felelőse, kezelése, vizsgálata és velük való gyakorlatok.

2. A tömeges védekezés ezeknek építése természetesen és mesterséges rendezése.

A város vezetősége kéri a közönséget, hogy a díjtalan előadáson minél nagyobb számban vegyen részt.

Ífj. Kendi Finály István Dr

Vitaminok és hormonok

Amatőrköltésben 116 lei.

Az idejé nobeldij a nagyközönség széles rétegeiben keltett érdeklődést a vitaminok iránt Kendi Mihály könyve ebben a vonatkozásban kitűnő kézikönyv. Behatóan foglalkozik az élet fenntartásához szükséges erjesztő vitaminokkal és hormonokkal s érdekes táblázatokban mutatja ki, hogy a különböző élelmiszerek milyen mértékben tartalmazzák őket.

XI. Pius utolsó útja a Szent Péter bazilikába

Hogyan búcsúzott Róma népe az ő nagy halottjától

— A helyszínéről érkezett tudósítás. —

(Róma, február 13.)

Az előző napokon csak a bejáratok előtt volt nagy tolongás. A Szent Péter-tér majdnem üres. Természetesen úgy kell ezt érteni, hogy 5—6 ezer ember ácsorog szétszórva a hatalmas téren. Hozzá kell szokni ezekhez a méretekhez, mert itt csak a tízezres tömegek mutatnak valamit.

Szombaton délután azonban, amikor a pápa holttestét átvitték a Sixtinából a Szent Péter-bazilikába, valóban megtelt ez a hatalmas tér, azonkívül, hogy a bazilika falai között is 30 ezer ember szorongott.

Mindenki szerette volna látni a pápa utolsó bevonulását a bazilikába. Nem merném azt mondani, hogy csak a kíváncsiság hozta ide ezt a hatalmas tömeget. Pedig fecsegnek, beszélgetnek, még nevetgélnek is. Mint a gyermekek. Nem lehet megharagudni rájuk ezért, hiszen a tiszteletlenség távol áll tőlük. Így állnak ők az Isten előtt is, gyermeki egyszerűséggel. Nincsen külön, összeszedett ájtatosságot megjátszani akaró arcuk a ravatal előtt sem. Mégis, amikor a pápai rendőrség, a svájci gárda útát nyit a sűrű tömegben a halott pápa utolsó bevonulása számára, mélyseges hallgatás lesz úrrá az egész tömegen. Minden szem a lassan közeledő és a bazilikába bevonuló menetet követi. A pápa, akit aranyos trónusán egelverő éljenzés kísérte végig annyiszor ezen az úton, most halotti döbbenetes csendben teszi meg utolsó útját a bazilikába.

Ez a hatalmas tömeg — most érezzük meg csak igazán — valóban gyászol. Akit annyiszor köszöntött örömmünnepek alkalmával, az most utoljára vonul el előtte. Hogyan is maradhatna hát el az utolsó, néma köszöntés. És ötvenezer ember karja szinte egyszerre lendül a magasba, hogy búcsút vegyen a halott pápától.

Zarándoklat a ravatal előtt.

A Szent Péter-bazilikában rövid szertartás után a szentségi kápolnában ravatalozták fel a

halott pápát. Nemsokára ezután megindult a tömegek zarándoklata a pápa ravatalához. Ez az ez a zarándoklat azóta is egyre tart. Vasárnap délelőtt már oly hatalmas tömeg szorongott a téren, sőt a térre vezető széles utcában is, hogy a rendfenntartásra kirendelt sorkatonaság, rendőrség és királyi carabinieri osztagok minden rendező kísérlete meghúsult. Talán a hétköznapokon nem lesz ilyen tolongás — mondották sokan. De bizony a hétköznapokon is épen úgy özönlik a tömeg. A felvonulás azonban tökéletes rendben történik. De még ez is azt jelenti, hogy a bazilika bejáratától félórát tart az út a szentségi kápolnáig. Pedig nincs megállás. A tömött oszlopban lassan kigyózó tömeg állandó mozgásban vonul el a szentségi kápolna rácsa előtt és csak éppen néhány pillanat jut mindenkinek, hogy a rács mögött felravatalozott halott pápát megtekinthesse.

Lobogó gyertyafényben, biborszínű miseruhában, aranyos fehér püspöksüveggel a fején, a halál viaszszárga színében is békés megnyugvást sugárzó mozdulatlanúságban fogadja a halott pápa az előtte elvonuló tömeg utolsó köszöntését, hódolatát.

„Miért olyan kicsi a pápa...?”

Szent Péter sírja körül is sokan térdepelnek. Imádkoznak az elhunyt pápa lelkiüdvéért. De gyakran lehet hallani félhangosan elmondott fohászimákat, amelyben az elhunyt pápa közbenjárását kérik. Először azt gondoltam, hogy az egyszerű olasz asszony talán a tolongás miatt sóhajtozik. De azután rájöttem, hogy könyörgő fohász az: „Santo Padre mio, prega per noi!” — könyörögj érettünk. Megvannak győződve arról, hogy egy ilyen szent, önfeláldozó, munkás élet bizonyára a mennyországban folytatódik. Hogyne mondanák tehát, hogy „prega per noi!” — könyörögj érettünk. Akinek földi életében oly nagy szeretet hevítette a szívét, ahhoz nem nehéz ilyen bizalommal fordulni.

A szentségi kápolnával szemben a kijárati oldalon sokan megállnak még egy rövid fohászra, egy utolsó pillantást vetni a ravatal gyertyáinak lobogó fényére, a ravatalon nyugvó halottra. Egy fiatal édesapa 4—5 éves kisfiát a karján emeli fel, hogy ő is láthassa a ravatalt. —

— Olyan kicsi. Miért olyan kicsi a pápa? Nagyobb volt, amikor az aranyos széken láttuk!

Ugy látszik, hogy megnyugszik az édesapja feleletében, amikor megmagyarázza neki. Azért kicsi, mert meghalt és a ravatalon fekszik. Olyan természetesen állnak a pápai ravatal előtt a gyermek és a felnőtt férfi, ahogy csak ártatlan gyermek és gyermeklelkű nép fia tud állni a halál megdöbbentő valósága előtt.

A gyermek csacsogása nem zavarja a két egyszerű asszonyt, aki térdepelve, felváltva latinul imádkozza a De profundis zsoltárt.

Polyák István

A magyar hercegprimás elutazott a pápaválasztó bíbornoki gyűlésre

Az egész emberiség sorsára kiható fontosságú lehet a választás

Budapestről jelentik: Szerdán este negyed 9-kor Serédi Jusztinián bíboros hercegprimás elutazott Rómába. A hercegprimás búcsúztatására Angelo Rotta pápai nuncius és Csáki István gróf külügyminiszter is megjelent a déli pályaudvaron. Kivülök még több egyházi és világi vezető egyéniség. A magyar államvasutak igazgatósága külön

szalonkocsit bocsátott a magyar egyházfejedelem rendelkezésére. Serédi hercegprimás elutazásakor nyilatkozott az újságíróknak.

— Életem egyik legfontosabb eseményének tekintem, — mondotta, — hogy résztvehetek a pápaválasztó konklávén. Ettől a pápaválasztástól az egész emberiség sorsa függhet.

Az a bizonyos eldobott kesztyű

Van egy jó, erős szarvasbőr kesztyűm. Valami tíz év előtt szerezhettem, nem is tudom már hol és mennyiért? Jó erős bőr, akár hajtókesztyűnek is beillene, marokra fogható benne a négy lovat fékező gyeplőszár, nem szakad, a varrása erős, meg volnék elégedve vele. Ha...

Ha nem emlékeztetne folyton arra a bizonyos eldobott, vagy eldobható kesztyűre. Először még akkor gondoltam erre, amikor Eden lord képviselte az angol világbirodalom külpolitikáját s az ő kesztyűje — mint fényképeken láttam, szakasztott ilyen volt, mint ez. Beck lengyel külügyminiszter is ilyen krém-szarvasbőr kesztyűben utazgatott és legutóbb Ribbentrop és Chamberlain kezein pillantottam meg chez teljesen hasonló kesztyűket. S ahogy nézegettem a világlapok képes riportjait, azon tündöttem: vajjon nem azt jelenti ez a diplomáciai felkesztyűzöttség, hogy a külügyminiszterek (elegancia ide, vagy oda.) azért húzták fel azokat, hogy — adott esetben legyen mit eldobni az ellenfél lábai elé?

És amíg ezen tündöttem, eszembe jutott

a kesztyű története.

A kultúra általában Keletről származik. Arra azonban nincs semmi megbízható adat, hogy a kesztyűt kínai, japán, indiai vagy török találta volna fel. Sőt, Keleten nem is ismerték az Ókorban a kesztyűviselést. Ellenben az ógörögöknél már virágzó iparág lehetett a kesztyűgyártás, mert munka közben, hogy a kezüket kímélik, állandóan kesztyűt viseltek. Athénben pedig a kényesebb görög urak kesztyűben étkeztek, hogy ne legyen piszkos a kezük. Ellenben házon kívül nem viselt az ógörög férfi kesztyűt, mert azt nőiesnek tartotta...

Ugyanúgy vélekedtek egy ideig a rómaiak is, míg az ázsiai fényűzés divatba nem hozta Rómában is a kesztyűviselést.

Németországban VIII-ik és IX. század óta viselnek általánosan kesztyűt, aminek a készítése századokon át az úgynevezett háziipar körébe tartozhatott, mert a kesztyűgyártást csak a XVII. században honosították meg német földön — francia menekültek.

A középkorban kezdett elterjedni voltaképp a kesztyű divatja. Királyok, főpapok, főnemesség ékkövekkel, himzésekkel dusan díszített kesztyűket viseltek, s hogy ez a díszítés milyen ősi eredetű lehet, azt bizonyítja például Dürer egy 1510-ből való festménye — Nagy Károlyról, akinek a kezén aranyfonalakkal készült, smaragddal és rubinnal ékesített kesztyű látható. A XI. század végéről való miniatűrökön pécélos harcosok páncéllakozásukban indulnak harcra; Normandiában Róbert állítólagos szobrész is „talpig vasban” látható, kezén sodronykesztyűvel. A Képes Krónika egyik finom miniatűrje Szent Istvánt is kesztyűben ábrázolja, amint Kean vezérrel harcol. A kereszties lovagok egykorú képei pedig el sem képzelhetők kesztyű nélkül!

A XIII. századból származó képeken, szobrokon már a pápákat is kesztyűs kezekkel ábrázolták s a kézfejen a pápai jelvények vannak kihimezve.

A lovagkorban általában az imvestitúra, a hűbérbeadás, a magasabb hivatalba iktatás jelvénynek tartották a kesztyűt. De a lovagok a kihívás jeléül ellenfeleik lábaihoz dobták kesztyűjüket s ha az ellenfél fölvette, azt jelentette, hogy elfogadta a harcra való kihívást. Innen ered az „eldobott kesztyű” szállóigévé vált mondása.

Nők ugyilátszik, hogy a XIII. század előtt nem viseltek kesztyűt, semmi adat sem szól erre nézve. Később azonban annál inkább rákaptak. Eleinte vászonból készítették kesztyűiket s könnyökig ért, később csipkéből s ez a divat századokon át vissza-visszatért. Nagy fényt űztek a kesztyűviseléssel Franciaországban, míg Angliában főleg Erzsébet királyné idejében volt nagy fényűzés ezzel a toilett-cikkkel, s előkelő lady ugyanegy kesztyűt kétszer fel nem vett volna. Ugyanilyen kényes volt a kesztyűviselésben I. Ferenc József is, aki — mint szavahihető tanuk írták, — évente 360 pár fehér glace kesztyűt használt, egyet csak egy napig viselt.

Rangjelző kesztyűk

A kesztyű azonban nemcsak arra a célra szolgált, hogy hidegtől, bepiszkolódástól megóvja a kezét. Volt idő — természetesen a középkor

volt ez, — amikor a kesztyű színe, anyagszerűsége rangot, vagy foglalkozást is jelentett. A lovagok vasból, sodronyból készült kesztyűt hordtak, később a mai soffőr kesztyűkhöz hasonló kürtös száru erős bőrkésztyűket. A hóhére vörös színű volt, a bíraké fekete. A főnemesség, főleg a renaissance idején, szívesen viselte kesztyűin is a saját színeit s két, három színű kesztyűket is felhuztak, hogy nemesi rangjukat azzal is jelezzék.

Ez a sokszínűség ma ismét kísért. Nem szép, nem is nagyon izlések, — de divat és sajnós, sok nő található, aki viseli. Hogy ez a divathóbort nem fog bevonulni a komoly irodalomba, vagy történelembe, mint a híres lovagi kesztyűk, vagy a középkori, inkuizíciós vaskesztyűk, a félelmetes hüvelykzoritók és a dárdákat szorongató sodronykézvédők, az bizonyos.

A kesztyű — az irodalomban

Irók, költők ezerszer megénekelték az Illető Hölgy pici kacsóit, de arra, hogy a kesztyűről is verset írjon valaki? Ha nem is dalt, fellengzős szonettet, de igen komoly balladát mégis írt valaki a kesztyűről. Nem kisebb író, mint Schiller, s ez a balladája harminc egynéhány évvel ezelőtt is még olyan népszerű volt, hogy magyar műkedvelők is szívesen szavalták el. Bizonyos, hogy olvasóink is ismerik ezt a balladát, épp úgy mint a nagy francia költő, Rostand verssorait, amikett a Cyrano című drámájában írt meg. Schiller is, Rostand is, sőt Arany János a Toldiban, az eldobott kesztyűről írtak — költői szépségű sorokat.

Most világfeszültségek idején, a világ minden táján azért imádkoznak az emberek, hogy arról a bizonyos kesztyűről ne is legyen szó.

Mert ez a kesztyű ma olyan, mint az eldobott kő — ha eldobták, ki tudja hol áll meg, s — ki veszi fel miatta a harcot? (—la)

Felhívás az önként-bevonulókhöz

Nagyvárad város vezetősége értesíti az érdeklődőket, hogy a nemzetvédelmi minisztérium abból a célból, hogy minél több önkéntes bevonulót kapjon, elhatározta, hogy az önként bevonuló ifjaknak és szüleiknek a következő előnyöket biztosítja:

1. Amíg az ifjú katonai szolgálatát tölti és a két évi kiegészítő időt szolgálja, úgy az önkéntesek, mint szüleik fölmentést kapnak az út- és járulékadó alól.

2. Azok, akik altisztek akarnak lenni, minden akadály nélkül beiratkozhatnak az altiszti iskolába.

3. Minden önkéntesnek joga lesz katonai szolgálata után is viselni egy külön jelvényt.

Azok az ifjak, akik mint önkéntes bevonulók (voluntari) akarnak a hadseregbe lépni, a 85-ik gyalogezredhez március hó 1-éig a következő irataikat nyújtás be. Önkéntességi kérvény, születési anyakönyvi kivonat (az ifjúnak legkevesebb 18 évesnek kell lenni). Községi igazolvány arról, hogy nem nős, orvosi bizonyítvány arról, hogy teljesen egészséges, elemi iskolai bizonyítvány, erkölcsi bizonyítvány az illető városházáról, az állampolgársági bizonyítvány és szülői vagy gyámi beleegyezés. Az önként bevonulók 3 évet szolgálnak.

A nagyszabeni katonai arzenál és fegyverraktár ugyancsak elhelyez önként bevonulókat. Ide azonban csak azok jelentkezhetnek, akiknek hegesztő, lakatos, vasasztergályos, vasöntő vagy optikus munkakönyvük van. A feltételek a következők: román eredetű legyen, legalább 18 éves legyen, ne legyen nős, egészséges legyen, igazolja elemi iskolai végzettségét, román honpolgárságát és jó magaviseletét, szülei egyezzenek bele választásába, azok, akik 18 évesek elmúltak, igazolniuk kell, hogy pontosan jártak az előképzés gyakorlatokra. Az önként jelentkezők 3 évig szolgálnak.

COLECTURA

„AURORA”

vevőinek szerencsését igazolják a következő nyeremények, amelyeket e sorsjegyáruda vevői e hó 15-én nyertek:

Lei 6.000.000	Nr. 62312	S. I.	M.
Lei 1.000.000	Nr. 33658	S. II.	M.
Lei 1.000.000	Nr. 555438	A.	
Lei 200.000	Nr. 42356	S. II.	M.
Lei 200.000	Nr. 62462	S. II.	M.
Lei 200.000	Nr. 70401	S. II.	M.
Lei 200.000	Nr. 73876	S. I.	M.

és 53 drb. egyenként 100.000 leies nyeremény Oradeán és az ország különböző városaiban levő székhelyeken

Biharmegyei székhely:

„UNION“ Oradea
Bulevardul Regele Ferdinand Nr. 1.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450
negyedévre 225, egy hóra 75 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037

Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: dr Sulyok István.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

Károly király és Miron Cristea patriárka-miniszterelnök távirata Tataru Coriolan dr tartományi helytartóhoz, Kolozsvárról jelentik: Tataru Coriolan dr, Szamos tartomány királyi helytartója ünnepélyes beiktatása alkalmából üdvözlő táviratot küldött az Uralkodónak, Miron Cristea dr patriárka-miniszterelnöknek és a kormány tagjainak. Az üdvözlő táviratokra most érkeztek meg a válaszok a tartományi kormányzósághoz. Öfelsége II. Károly király az alábbi távirattal üdvözlö Tataru Coriolan dr hűségnyilatkozatát: „Tataru királyi helytartó, Kolozsvár. Szamos tartomány királyi helytartói tisztebe való beiktatása a kalmából hozzám intézett meleg üdvözlő szavaiért köszönetet mondok. Egészséget, Károly”. — Miron Cristea dr patriárka-miniszterelnök a következő távirattal válaszolt: „Tudomást szerezvén az Ön beiktatásáról Szamos tartomány királyi helytartói székébe, nem kételkedem abban, hogy az Ön vezetése alatt és azoknak támogatásával, akik el vannakelve szeretettel a haza iránt, a tartomány fel fog virágozni. Jó munkát kívánok Önnek és főpásztori áldásomat küldöm mindnyájuknak. Miron, patriárka-miniszterelnök”.

ÜNNEPÉLYES GYÁSZMISÉK A SZATMÁRI ES NAGYVÁRADI EGYHÁZMEGYÉK RÓMAI KATOLIKUS TEMPLOMAIBAN. Nagyvárad. Saját tud. Fiedler István szatmár-nagyvárad megyéspüspök úgy intézkedett, hogy mindkét egyházmegyében a római katolikus templomokban ugyanazon egy napon, február 20-ikán, hétfőn tartásuk meg az ünnepélyes gyászistentiszteletet XI-ik Pius pápa lelküdvéért. Az egyházmegyék főpásztorai, lapunk útján kéri a római katolikus lelkészeket, hogy vasárnap közöljék a hívekkel a Szentatyáért tartandó rekviem időpontját és a gyászmisére minden községben hívják meg a helyi hatóságokat is.

Nagyváradon a gyászistentiszteleteket délután 10 órakor tartják meg s azon résztvesznek a római katolikus iskolák növendékei is, akik az illető plébániák templomaiba vonulnak fel. Az úrvárosi növendékek is az olasz plébánia templomban vesznek részt a gyászistentiszteleten.

SZATMÁRON A KÓRHÁZAK NEM TUDNAK DOLGOZNI. MERT A VÁROSBAN EGYETLEN DARAB JÉG SINC. Saját tud. A szatmári kórházakban általános a panasz, hogy a gyógykezelés nehézségeibe ütközik, mert a városban egyetlen darab jég sincs. A városi műjégyár már hónapokkal ezelőtt beszüntette működését s mivel a tél folyamán enyhe időjárás volt, a Szamoson sem lehetett természetes jéget tarolni. Kedden este például egy nagybetűs feleségéért aggódó tisztviselő fenyegető módon követelte az egyik sörlőrakat tulajdonosától, hogy számára jéget utaljon ki, mert a felesége gyógykezeléséhez ez mulhatatlanul szükséges. Mivel a lerakat tulajdonosa a kívánságnak nem tehetett eleget, csaknem tettlegességre került a sor. A jégmizéria így került az érdeklődés homlokterébe. A vendéglősök és a cukrászok reménytelenül néznek a nyár elé, mert a városi műjégyár termékét a magas ár miatt nem tudják megfizetni.

Szigoruan ellenőrzik a vasárnapi munkaszünet betartását. Bucurestiből jelentik: A munkaügyi miniszterium az ország különböző részeiből beérkezett jelentések alapján, elhatározta, hogy a vasárnapi munkaszünet betartásának ellenőrzésére újabb szigorú intézkedéseket léptet életbe. A miniszterium ezért körrendeletben megkeresést intézett az összes munkaügyi felügyelőséghez, amelyeket ellenőrző bizottság alakítására utasított. A bizottságok minden munkaszüneti napon felülvizsgálják a kereskedelmi és ipari vállalatokat.

Zürichi zárlat. Párizs 11.65 háromnegyed, London 20.63 egynegyed, Newyork 440.37, Brüsszel 74.25, Milánó 23.17 fél, Amszterdam 236.40, Berlin 176.65, Prága 15.10, Varsó 89.70, Belgrád 10, Bucuresti 337.

Tovább tart a főbérlok és albérlok bejelentése Nagyváradon. Saját tud. Tegnap számunkban megírtuk, hogy a rendőrség a főbérlok és az albérlok bejelentésének 10 napos meghosszabbítását kérte a belügyminiszteriumtól. A kérésre a válasz még nem érkezett le, de a rendőrség ezután is a háztulajdonosok tudomására hozza, hogy lakoikat és albérloiket továbbra is bejelenthetik a kerületi kapitányságokon.

Kirabolták a Fogyasztási Szövetkezetet Szentkatolnán. Kézdivásárhelyről jelentik: Szentkatolna községben, eddig még ismeretlen tettesek betörték a Fogyasztási Szövetkezet helyiségébe és onnan 21.000 lei értékben dohányt, ruhaneműt, belyeget és szeszt vittek magukkal. A kár biztosítás révén valószínűleg megtérül. A csendőrség erélyes nyomozást indított az ismeretlen tettesek fektetésére.

Tizenötévi fegyháza ítelték az anyósgyilkos asztalossegédet. Kolozsvárról jelentik: Szerdán volt az utolsó tárgyalás az anyósgyilkos Katona László asztalossegéd büntetésében. A gyilkos védője azt igyekezett tanukkal igazolni, hogy Katona László beszámíthatatlan. A tanuk vallomását azonban megdöntötte Kerubach Mihály dr törvényszéki orvosszakértő, akinek véleménye szerint Katona László ingerlékeny és jellegzetesen kötekedő természetű ember, de egyébként teljesen beszámítható. A büntetőtábla egy óra előtt néhány perccel vonult vissza ítélelhozatalra és körülbelül félórás tanácskozás után hozta meg határozatát. A büntető tábla Katona Lászlót tizenötévi kényszermunkára, politikai jogainak nyolcévi felfüggesztésére és 1000 lei perköltség megfizetésére ítélte. Mind az elítélt, mind a védő felfolyamodást jelentett be az ítélet ellen.

Büntény, vagy hirtelen halál? Nagyvárad. Saját tud. Néhány nappal ezelőtt az Avram Iancu utcából a mentők egy haldokló fémit szállítottak be a közórházba, aki anélkül, hogy visszanyerte volna eszméletét, meghalt. Semmiféle igazoló irást nem találtak a zsebeiben és így személyazonosságát mind a mai napig nem tudták megállapítani. Az ügyészség valószínűleg elrendeli az ismeretlen 30–32 éves korabeli férfiné a felboncolását, mivel nem lehetetlen, hogy büntény áldozata lett volna.

Részegen petroleumot öntött vak és alvó nagyanyjára és felgyújtotta az ágát. Bucuresti jelentés szerint Florea Tarnavitu fővárosi fiatalember barátai társaságában mulatott s már közeledett a reggel, amikor mámoros fővel és botorkáló léptekkel hazaindult a Labirint-utca 90. szám alatti lakása felé. A hideg levegő nem jótékonyította ki a duhaj legényt. Mikor kizárta az ajtót otthon és felkattintotta a villanyt, először a peroleumos üveg különös ötlelet sugalmazott neki. Felvette az asztalról és a falhoz ment vele, ahol kanárikkal és stílickekkel népes kalitkák függtek, Tarnavitu megöntözte a madarakat petroleummal, majd gyufa lobbant és a következő pillanatban az élő madárkák közül szénén égett tetemek lettek. A sikerült csiny borzalmas ötlelet sugallt az ittas fiatalembernek. Benyitott a szomszéd szobába, ahol vak nagyanyja aludt és megöntözte paplanát petroleummal, majd gyufával meggyújtotta a petroleummal átitatott takarót. A következő pillanatban velőtrázó sikoltásra értek a szomszédok, akik hiányos öltözékben rohantak a lakásba, ahol a szerencsétlen vak asszony égő fáklyaként rohant fel s alá. Az egyik szomszéd takarót dobott a vak asszonyra és így eloltva a lángokat, a biztos halálból mentette meg a magatehetetlen öregasszonyt. A szomszédok Florea Tarnavitut lefogták és átadták egy rendőrnök, aki bekísérte a kerületi rendőrkapitányságra, ahol őrizetbe vették, majd a szokásos jegyzőkönyv elkészítése után, ügyét átítették az ügyészségre. Általános vélemény szerint Tarnavitu az elfogyasztott nagymennyiségű italtól hirtelen megőrült és beszámíthatatlan állapotban követte el tettét.

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt nyugati szél, változó felhőzet. Több helyen, főleg keleten és északon ködszitalás, eső. A nappali hőmérséklet alig változik.

IASIBAN KIVIRÁGZOTT A BARACKFA. Iasiból jelentik: Az állandó meleg idő következtében az egyik kertben kivirágzott a kajszinbarackfa.

A MELEG IDŐJÁRÁS KÖVETKEZTÉBEN SZATMÁRON KINYILT AZ ORGONA. Saját tud. A meleg időjárás Szatmár megye területén komoly gondot okoz a gazdáknak. A fák rügyezni kezdtek s mivel tartani lehet attól, hogy a tavasz beállta előtt faanyag is fog, biztosra veszik, hogy a friss hajtások elpusztulnak. Ez természetesen mérhetően kárt jelent a megye gyümölcs-termelőinek. Szatmáron egyébként, az egyik pénzügyi tisztviselő udvarán, egy szélvédett sárokan, a meleg időjárás következtében kinyílt az orgona

Feljegyzések

A „Keleti Ujság” tegnapi számában új rovatot nyitottak. „Magyarok kenyere” a rovat címe, célja pedig, hogy az erdélyi magyarság előtt a gazdasági szervezkedés útjait világítsa és tanítással, tanácsal, tanulságok feljegyzésével arra felé vezesse, ahol az előbbrejutás, a jobb megélhetés, a gazdasági boldogulás, egyszóval: a kenyér terem.

Nem tartjuk azt az erdélyi kicsinyes szokást, hogy megtagadjuk lap-társainktól a magunk nyilvánosságát, még akkor is, ha közérdekről, a közérdek szolgálatában vállalt munkáról van szó. Örömmel üdvözöljük tehát a „Keleti Ujság”-ot a gazdasági szervezkedés céltudatos és következetes hírverő közzétételével. Ezzel nem azt akarjuk állítani, hogy lap-társunk eddig nem fordított figyelmet a kérdésekre. De a kérdések alkalmoszerű megválaszolására és a céltudatos propaganda bizonyos irányban, — két különböző dolog, vagy legalább is ugyanannak a törekvésnek két, egymásra következő fokozata.

Az új rovatban két cikket olvastunk. Bethlen László gr. általánosságban szól a szervezeti nemzeti gazdaság fontosságáról. Rössler Viktor dr. ellenben egészen gyakorlati oldalon kezdi meg azt a fontos felvilágosító és toborzó munkát.

„Nem akarjuk elkövetni azt a gyakori hibát, hogy a tanulságot azelőtt vonják le, mielőtt a tapasztalatokat megszeresték volna”, — ez a tétel, amelyből kiindul és sorra teszi fel a kérdéseket: mik a falu gazdasági gondjai? Milyen történik a gyakorlatban a falu termékeinek értékesítése? Milyen út jár be maga az értékesítés, mert hiszen ettől függ, hogy a végső eladási árból hányad jut magának a termelőnek és mekkora hányad hullózik el kézen-közön.

Majd egymásután felveti nagy és fontos kérdéseinket: a falusi szövetkezetek gyakorlati helyzetét, a mezőgazdasági hitel sármalmas állapotát, a háziipar szervezetenlenségét, a kisiparosok és közületeik valódi viszonyait, a magyar kiskereskedelem teljes magdrahagyottságát s végül a szabadfoglalkozás pályák gazdasági problémáit.

Mind e kérdések megvilágítására adatokat, rendszeres és céltudatos vizsgálódást sürget, hogy a tanulságokat valóban a tapasztalatok alapján vonhassa le az, aki ezekkel a kérdésekkel akár gyakorlati, akár elméleti téren foglalkozni akar: ezt a sürgető felhívást meggyőződéssel s örömmel aláírjuk mi is. Azonkívül pedig kis elégtétellel is, hogy immár nem állunk egyedül ezzel a sürgetéssel s azontúl, a szervezeti gazdasági élet mérhetetlen nemzeti jelentőségének hirdetésével.

Ez a szervezetség a termelés, a fogyasztás, a hitel, az értékesítés céltudatos együttműködését jelenti, tehát a gazdasági élet valóságos és közvetlen formálását; szervek megszületését, melyek ezt munkálják, ugyanakkor pedig közepostályt termelnek, mert tanult és képzett embereknek állást adnak.

Ez a cél pedig valóban megérdemli a külön rovatot, mert külön rovatra tartozik a mi életünk. (Skin.)

Három gépkocsiszerencsétlenség egy nap alatt Kolozsváron. Kolozsvárról jelentik: Az elmúlt nap három súlyos közlekedési szerencsétlenség történt. Az első szerencsétlenség halálos áldozata Steiner Izó, a CFR nyugalmazott vasúti főmérnöke, akit a Ferenc József-uton halálra gázolt egy társasgépkocsi. A gépkocsi vezetőjét, Schmittling Jánost hétfőn délután a rendőrség letartóztatta és átadta az ügyészségnek. Kiderült, hogy a gépkocsi vezetője előző este nagy mulatást csapott, csak egy órát aludt és reggel álmosan ült a kormánykerék mellé. A volán mellett azután utközben elaludt és így történt a végzetes szerencsétlenség. A második szerencsétlenség a javítóintézet közelében történt. Ducas Zoltán 27 éves magantisztviselőlt holtan találták a vasúti sínen. Megállapították, hogy a vonat ütötte el. — A harmadik szerencsétlenség a város határában játszódott le. A CL. 611 jelzésű társasgépkocsi, amelyet Albert Mihály sofőr vezetett, Szilágyceh felől érkezve, Kolozsvár határában egy fahidról az árokba fordult. A zuhanás következtében az utasok megsérültek, de halálos eset nem történt. A szerencsétlenség oka az volt, hogy a gépkocsi kormánycsapágya eltört.

Megalakult Marosvásárhelyen a fagegymunkáló mesterek céhe. Megalakult Marosvásárhelyen az Építőiparosok Székházában a fagegymunkáló mesterek céhe. A céh tagjai a Marosvásárhely és környéki asztalosok, ácsok, parkettezők, kádarak, kárpitosok, kefekötők, kerekesek és kosarkötők.

DOLGOZÓSZOBÁJÁBAN SZÍVSZÉLHÜDÉS ÉRTE GUILLAUME BARÓT, BELGIUM ROMÁNIAI KÖVETET. Bucuresti. Saját tudósítónktól. Szerdán délelőtt 9 órakor irodájában szívszélhűdés érte Guillaume bárót, Belgium bucuresti követét. A halálesetről azonnal értesítették Gafencu külügyminisztert, aki azonnal megjelent a belga követségen s tolmácsolta a román kormány és a maga részéről, Guillaume báró a bucuresti diplomáciai testület legrégibb tagja volt s anyai részről román származású. Édesanyja a régi, nagynevű Gradisteanu-családból származott. A belga követségre és a külügyminisztérium épületére kifizették a gyászlobogót.

Rendszeresen fosztogatta gazdája áruraktárát. Nagyvárád. Saját tud. Tegnap délelőtt egy ismert férfiruha árúház tulajdonosa tett feljelentést a rendőrségen, egyik alkalmazottja ellen, aki az árúház raktárát hosszabb idő óta állandóan dézsmálta és így tetemes kárt okozott. A rendőrség a feljelentés alapján házkutatást tartott a gyanúsított lakásán, amelynek során igen sok lopott árut megtaláltak. A megtévedt kereskedőegédet a rendőrség letartóztatta. Kolozsváron levő orgazdája ellen pedig köröző levelet adtak ki.

Lezuhant egy gyakorlatozó repülőgép. Bucuresti. Saját tudósítónktól. Szerdán délelőtt egy Potez 54 típusú repülőgép, amely a brassói bombavető raj egységéhez tartozott és amelyet Ursu Paraschi pilóta vezetett, gyakorlatozó repülés közben, eddig még meg nem állapított okokból, 400 méter magasságból lezuhant. A gépen ült még Mintescu tSefan hadnagy és Jordache Dumitru őrmester is. A repülőgép teljesen ronccá zúzódott és a benne ülők szörnyethaltak. A légügyi minisztérium azonnal bizottságot küldött ki a helyszínére.

Al-hírlapíró tartóztatott le a szatmári rendőrség. Saját tud. Az egyik helybeli lap igazgatója feljelentést tett a rendőrségen egy Ferber Jenő nevezetű egyén ellen, aki a kereskedőknél és a vállalatoknál, mint a lap szerkesztője jelentkezett és szubvenciókat, előfizetéseket és hirdetési díjakat vett fel. A lap vezetője kijelentette, hogy Ferber mint ügynök, valamikor a vállalat kötelékébe tartozott, mivel azonban megbízatásával csúnyán visszaélt, elbocsátották. A nyomozás folyamán megállapították, hogy Ferber mindenütt „szerkesztőnek” nevezte magát és közel százezer lejt szedett be. Az al-szerkesztőt letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

Temetés. Kis és nagyborosnyaj harasztosi Bartha Sándor nyug. erdőtanácsos 72 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 3 órakor lesz a Haller-kápolnából. — Sarkadi Szóke András nyug. rendőrkapitány 76 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délelőtt 11 órakor lesz a Steinberger kápolnából. — Vargha Józsefné Susák Hermina 78 éves korában meghalt. Temetése pénteken délután 5 órakor lesz a Haller-kápolnából. (Erdélyi „Concordia“.)

Spanyol menekültek a francia határon.

Hatvan tehergépkocsialváz beszerzésére hirdet árlejtést a vasutigazgatóság. Bucurestiből jelentik: A vasut vezérigazgatósága február 27-én zárt árlejtést tart hatvan tehergépkocsialváz beszerzésére. Az ajánlatokhoz biztosítékként az ajánlat összegének megfelelő készpénz, vagy értékpapírletét is melléklendő.

Megkezdtek Nagyvárádon a bélyegilleték és tőkekamatadó felülvizsgálását. Nagyvárád. Saját tud. Néhány nappal ezelőtt már megirtuk, hogy minden cég, gyár és vállalat, amelynek bélyegilleték tartozása van, illetve személyzeti vagy tőkekamatadója nincsen rendezve, sürgősen tegyen annak eleget, mert a pénzügyigazgatóság tisztviselői a helyszínen vizsgálják felül az erre vonatkozó adatokat és mulasztás esetén jegyzőkönyvet vezetnek fel. Két nappal ezelőtt a városban járt Stelian Popescu pénzügyminiszteri vezérfelügyelő és utasítást adott a helyszíni ellenőrző vizsgálat azonnali megkezdésére. Az utasítás értelmében a mai nap folyamán 11 ellenőr már meg is kezdte a cégek, vállalatok és gyárak ellenőrzését. Az ellenőrző vizsgálat eredményéről a pénzügyigazgatósági főtitviselő egyenesen a pénzügyminiszteriumnak tesz jelentést.

Láb, hát, derékfájásnál megváltásként hat, ha a fájós testrészeket Diana sóborszesszel dörzsöljük be.

BEKULDOTT HIREK

A nagyváradi Katolikus Kör teadélutánja. A Katolikus Kör február 19-én, vasárnap délután ismét teadélutánt tart, 6 órai kezdettel, amely alkalomra a kör tagjait és ezek hozzátartozóit szívesen látja. A kör vezetősége a társasélet felhívításának érdekében újabb helyiségeket hozott rendbe és ezeket a vasárnap délutáni teadélutánnal kapcsolatban adja át a kör látogatóinak.

A nagyváradi Kolping sportegylet február hó 18-án, szombaton este 9 órai kezdettel a legényegylet összes helyiségeiben műsoros Sportbált rendez. Az egyesület műkedvelői közkívánatra ismét előadják a hatalmas sikert elért Aranyvirág című bájos kis operettet. A rendezőség jó zenéről, gazdag bufférről gondoskodott. A Kolping Sportegylet bálja minden évben a jókedvű és mulatniszerető közönség kellemes találkozója. Belépődíj személyenként 22 és 32 lei.

A Carmen cipőgyár farsangi estéje. A nagyváradi Carmen-cipőgyár munkásai és tisztviselői folyó hó 18-án este 9 órai kezdettel a Katolikus Körben rendezik meg szokásos évi műsorral egybekötött bált mulatságukat. Az estély jövedelme a munkásjelölet alap növelésére fordítatik. Bevezető beszédet mondanak Zitzmann Ferenc és Chis Péter. A helybeli Református Énekkar, Banosik karnagy vezetésével és a Róna Dezső művésziskola növendékei különböző művészi énekszámokkal szerepelnek a műsoron. Stanciu Ritta, a neves operaénekeső, ismert operaáriákat ad elő nagy művészi felkészültséggel. Az énekeszámokat R. Horváth Mici urnő kíséri zongorán. Szerepel még a műsoron néhány rövid bohózat, szavalatok, stb. mit a helybeli műkedvelők legjobbjai adnak elő. Konferál: Galambos Elemér. A művészi műsor biztosítja az estély nivóját. A rendezők ezután hívják meg városunk tisztelt közönségét.

SZÍNHÁZ

A hölgy hozzám tartozik

(Operett bemutató Nagyvárádon)

Csütörtökön este kezdődött meg Nagyvárádon a Thalia színház operett együttesének újabb játékciklusa. Pierre Weber—Eisemann Mihály operettjét mutatták be közepes siker mellett. A közönség egyrésze jól mulatott az igen gyakran izléstelenességekbe hajló „szellemességeken” — s ezzel le is zárhatjuk a darabról irt beázamolónkat. Csak a színészek igyekezetét akarjuk még megdicsérni. Tompa Pufi és Sándor Stefi életet vitt a sürke darabba. Jenei János biztos fellépése és intelligens játéka most is érvényesült. — Deésy Jenő és Örvössy Géza kabinetalakítását külön tapsal jutalmazták. Rajnai Elli a kezdő komika szépen fejlődik — bár néha túlzásokra hajlik. Tetszett még Csóka József, kisebb szerepekben pedig Báza Éva, Csengeri Aladár, Rajnai Sándor és Perényi János. — Krémer Manci, a primadonna szerepkörben nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. Gyenge organuma van és hanganyaga is kevés — s ezenkívül még a szerepét sem tudta.

— **Nincs szebb mint a szerelem.** Sándor Jenőnek, a neves operett írónak Nincs szebb mint a szerelem c. operett újdonságát mutatja be pénteken este a Thalia színház kitűnő együttese. A nagyszerű szereposztásban bemutatásra kerülő operett romantikus meséjével, gyönyörű fülbemászó muzikájával egész biztosan itt is a legnagyobb sikert fogja elérni éppen úgy, mint Kolozsváron. A darabot Gróf László rendezte, a zenekart Schreiber Alajos vezényli. A Nincs szebb mint a szerelem című operettnél Fülöp Sándor szerepét, aki közben Kolozsváron megbetegedett, ifj. Szendrey Mihály alakítja. A Nincs szebb mint a szerelem pénteken és szombaton este 9 órakor, és vasárnap délután 6 órakor szerepel a színház műsorán.

— **A szomjas krokodil.** A játékciklus harmadik bemutatója: A szomjas krokodil, szerzői Szilágyi László, Harmath Imre és Márkus Alfréd. A Thalia színház olyan óriási áldozattal, pazar kiállításban, szellemes rendezésben, nagyszerű szereposztásban hozza ki ezt az újdonságot, amelyre példa az utóbbi években még nem volt és előreláthatólag a Szomjas krokodil az idei színon nagy sikere lesz Várádon is. A szomjas krokodil hétfőn, kedden és szerdán este van műsoron.

— **Délutáni előadások.** Nem leszek hálátlan operett újdonság olcsó helyárakkal szombaton délután 5 és szerdán délután 5 órakor kerül színre, míg Ide gyere rózsám, a mult ciklus nagy operett sikere vasárnap délután 3 és kedden délután 5 órakor van műsoron, szintén olcsó helyárakkal.

— **Sicc urfi kalandjai,** nagyszabású gyermek matiné keretében kerül színre vasárnap délelőtt 11 órakor nagyon olcsó helyárakkal, ez az énekes, táncos, zenés, mókás gyermek darab, amelyre minden szülőnek kötelessége gyermekét elhozni.

HETI MŰSOR:

Csütörtök délután 5 órakor: **Ide gyere rózsám.** (Olcsó helyárakkal.)

Csütörtök este 9 órakor: **A hölgy hozzám tartozik.**

Péntek este 9 órakor: **Nincs szebb mint a szerelem.** (Sándor Jenő romantikus nagyoperettje. Rendező: Gróf László. Főszereplők: Krémer Manci, Sándor Stefi, Báza Éva, Rajnai Elli, Jenei, Tompa, Csóka, Fülöp, Réthely, Csengeri.)

Szombat délután 5 órakor: **Nem leszek hálátlan.** (Olcsó helyárakkal.)

Szombat este 9 órakor: **Nincs szebb, mint a szerelem.**

Vasárnap délelőtt 11 órakor nagy gyermek előadás: **Sicc urfi kalandjai** c. énekes, táncos gyermekoperett. Nagyon olcsó helyárakkal.

Vasárnap délután 3 órakor: **Ide gyere rózsám** (Olcsó helyárakkal.)

Vasárnap délután 6 órakor: **Nincs szebb, mint a szerelem.**

Vasárnap este 9 órakor: **A hölgy hozzám tartozik.**

Hétfő este 9 órakor: **A szomjas krokodil.** (Szilágyi László, Harmath Imre és Márkus Alfréd kiállításos nagy revü-operettje, a színház nagy farsangi produkciója. Edző: Gróf László. Zenei vezérkorecsolyás Schreiber Alajos. Téli turisták: Krémer, Sándor Stefi, Báza, Rajnai Elli, Jenei, Tompa, Csóka, Fülöp, Deésy, Réthely stb.)

Kedd délután 5 órakor: **Ide gyere rózsám.** (Olcsó helyárakkal.)

Kedd este 9 órakor: **A szomjas krokodil.**

Szerda délután 5 órakor: **Nem leszek hálátlan.** (Olcsó helyárakkal.)

Szerda este 9 órakor: **A szomjas krokodil.** (Bucselőadás.)

— **Jegyek már válthatók a színház baloldali pénztáránál délelőtt 11—1-ig és délután 4—6-ig.**

KÖZGAZDASÁG

Új tisztikarral, új munkába lendült a „Háromszékmegyei Gazdakör”

Kézdivásárhely. Saját tud. Háromszékmegye gazdasági megszervezésének érdekében ezeltől hat esztendővel alakult meg a „Háromszékmegyei Gazdakör”, melynek keretében helyezkedett el a megye területén levő 68 gazdakör is, valamint a cukorrépa-termelők és heremagértékesítők csoportja. A Vármegyei Gazdakörnek ezeltől két évvel bekövetkező haláláig dr. Sinkovits Ottó szentkatalnai földbirtokos volt az elnöke, dr. Szentiványi Gábor földbirtokos volt az ügyvezetője és Séra István volt a titkára, akik a körülményekhez viszonyítva sok tekintetben védték, segítettek a gazdaérdekeket.

Amióta az Erdélyi Gazdasági Egylet dr. Szász Pál vezetése alatt újja alakult, a háromszéki gazdakör is lelkesen csatlakozott az újjászervezési munkához, de sajnálattal látta, hogy keretei már nem kielégítőek, több igen fontos feladat vár megoldásra s ha azt akarja, hogy továbbra is egyik összekötő szerve legyen a lendületes munkájú E. G. E.-nek, fel kell frissítse a vezetőséget.

Ezeket a szükségleteket teljesen megértették a gazdák is. Belátták, hogy nem elég, ha a sok gazdakör közül csak néhányban van élet, belátták, hogy úgy a termelés, valamint az értékesítés is, megkívánja a vármegyei központ megerősítését s szinte csodálatos újletakarással mind a 68 gazdakör, összesen közel egyezer kiküldötttel képviseltette magát a folyó hó 13-án Sepsiszentgyörgyön tartott közgyűlésen.

A közgyűlést dr. Szentiványi Gábor nyitotta meg és részletesen, gondosan ismertette a cukorrépa termeléssel kapcsolatos ügyeket, örömmel említve meg, hogy az elmúlt évben Háromszékmegyében 800 holddal nagyobb területen termeltek cukorrépat, mint 1937 évben.

A közgyűlés határozva a répa-termelés további ügyében, bizottságot küldött ki a botfalusi cukorgyárral való megegyezés tárgyalására, majd arra való tekintettel, hogy a tisztikar lemondott, jelölő-bizottságot küldtek ki az új választások megejtése végett s a közgyűlés vezetését dr. Szentiványi átadta Jancsó Béla korelnöknek.

A Pál Lajos kézdívásárhelyi ref. lelkész elnöksége alatt álló jelölő-bizottság hosszas megfontolás után terjesztette elő jelöléseit, melynek eredményeképpen dr. Szentiványi Gábor díszelnökké, Tóth István hidvégi jószágigazgatót elnökké, Séra István volt titkárt ügyvezető alelnökké és Borz Sándor hidvégi földbirtokost alelnökké választották.

Az ezernyi székely gazda jelenlétében történt szavazás olyan lelkes hangulatban történt és Tóth István jószágigazgató személye iránt olyan mindent elsöprő erővel nyitvánult meg a közbizalom, hogy erre a megye életében rég nem volt példa. S bár Tóth István nem akarta vállalni az elnökséget, a közóhajok nem lehetett ellenállani. Ugyanúgy általános lelkesedéssel szavaztak az elnökség többi tagjaira is, akik közül különösen Séra István eddigi fáradhatatlan érdemeit méltatták nagy szeretettel.

A tisztikar tagjai lettek még. Elnöki tanácsban: Bányay Sándor Tamásfalváról, Kovácsnay János Angyalosról, dr. Solyom Miklós Torjáról és Tana Albert Bölönből. Pénztárnok: Bara István Sepsiszentgyörgy. Választmányi tagok Kézdivásárhelyről: báró Apor Péter, dr. Pásztohy Dezső, Vargyassy András, Kádár István, Földi István, Györfő Albert.

Szőlőgazdák figyelmébe!

Pettenkoffer: Utmutatás a must és a bor helyes kezelésére	140 lei
Pettenkoffer: A jó pincegazda	75 lei
Pettenkoffer: Szőlőművelés	350 lei
Pettenkoffer: A bor, annak készítése és kezelése	225 lei
Mangold: A természetes szőlőgyógyimód és annak kezelése	55 lei

dor, Miklós Balázs, Orbaiból: Hollak József, Hadnagy Dezső, Deák Jenő, Imreh Albert, Vajna Albert, János Ferenc, Cseh István. Uzoniból: Rákossy Pál, Györfő István, Zajzon Béla Benke László, Ráduly Lajos, Bedő Károly és Jancsó Béla. Sepsisből: Benkő Gábor, Bernáld Győző, Gyöngyössi Károly, Beneállk Pál E. G. E. felügyelő. Miklós-várijárásból: Darkó Lajos, Benedek Árpád és Nagy Tamás.

A választások után Tóth István elnök méltatta az E. G. E. munkáját és rövid, határozott beszédben a vállvetett munkában jelölte meg azt az utat, melyen a jövőben haladni kell. Az újjászervezés szükségességét Solyom Béla plébános ismertette, Séra István és Pál Ferenc szentiványi műmalmotulajdonos pedig az ipari növénytermelés fontosságáról tartott előadásokat.

Látva a gazdatársadalom ilyen nagyarányú megmozdulását, — melyhez hasonló Háromszéken még nem volt, — valamint ismerve az új tisztikar lelkesültségét és munkabírását, az az érzésünk, hogy Háromszéken példás és sokraható gazdasági munka indul, melynek legközelebbi eredményei kell legyenek: a még alvó gazdakörök munkabálandítása, a több és jobb termelés és az értékesítés megszervezése.

Bővíteni kell a budapesti mezőgazdasági kiállítás kereteit

Budapestről jelentik: Közöltük már, hogy az idei mezőgazdasági kiállítás tenyészállatcsoportjába a határidőig igen nagyszámu bejelentés érkezett. A tenyészállatkiállítás mellett szerepelni fognak a kiállításon a különböző mezőgazdasági érdekű testületek és intézmények is oktató jellegű kiállításukkal, továbbá a mezőgazdaság különböző üzemei és a kapcsolatos termelési ágak, valamint az értékesítés szervei, bemutatva működésük módszereit és eredményeit. Ezekben a csoportokban február 15-én jár le a jelentkezési határidő, de már eddig is olyan nagy a résztvevői szándékokok érdeklődése, hogy előreláthatóan a legtöbb csoportban bővíteni kell majd a kereteket. Igen sok olyan intézmény és cég jelentkezett, amely eddig még nem szerepelt a mezőgazdasági kiállításon. Az idei kiállítás a külső oszint tekintetében is nagy haladást fog hozni, igen sok kiállító intézmény új, tetszetős, megkapó kivitelezéssel épít, ami előnyösen fogja emelni kiállításunk színvonalát. Számos ötletes kezdeményezés fog változatosságot hozni a kiállítás megegyező kereteibe, amit a látogatók remélhetően szívesen fognak fogadni.

Az idei kiállításnak kiemelkedő része lesz és bizonyosan nagy érdeklődést fog kelteni a mezőgazdasági iparok tárgykörébe vágó kiállítás, amelyet a földművelésügyi miniszterium mezőgazdasági kísérletügyi intézményei rendeznek. Ennek a kiállításnak az anyagát felhasználják a Budapesti év júliusában a nemzetközi mezőgazdasági ipari kongresszus alkalmából rendezendő mezőgazdasági ipari kiállítás céljaira is. A kísérletügyi intézmények mezőgazdasági ipari kiállítását kiegészíti a M. Kir. Külkereskedelmi Hivatal kiállítási csarnokában a mezőgazdasági ipari kész termékek értékesítésére vonatkozó kiállítási anyag. Az országos mezőgazdasági kiállításnak a mezőgazdasági iparokra vonatkozó anyaga tehát anyag. Az országos mezőgazdasági kiállításnak a mezőgazdasági és mezőgazdasági jelentőségéről.

A földművelésügyi miniszterium gazdasági szakoktatási intézményei ez évben is részt vesznek a kiállításon, hogy egymás közt nemes versenyre kelve, minél hathatósabban mutassák be szemléltetve oktató anyagukat. Ugyancsak szerepelni fog az Országos Mezőgazdasági Kamara, valamint az Országos Közegészségügyi Intézet, a falu egészségvédelméről tájékoztató, külön pavillont megtöltő nagyszámú kiállításával. Felhívást fog kelteni a idén is a növény-nemesítő kiállítás és a zöldmezőkiállítás.

Ezen az oktatójellegű csoportokon kívül gazdag anyagot állítanak ki a baromfi, halászati, méhészeti, erdészeti, facemetei, háziipari és iparművészeti, dohány- és sójvédék, mezőgazdasági ipari és élelmiszeripari, valamint a mezőgazdasági gép- és eszközkiállítási csoportokban.

Eső kellene a vetésnek

Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi miniszteriumhoz beérkezett közlések alapján, a vetések állásáról a következő jelentést adták ki: Az ország déli részében, a tavaszi időjárás következtében, a gyümölcsfák rügyezése megindult. Tekintettel arra, hogy még hideg időjárástól lehet tartani, a gyümölcstermés ezen a részen veszélyben van. Az őszi vetések állása országsszerte kielégítő. Egy kis eső, vagy hó azonban nem ártana a vetésnek.

Rendelet törvény az állatbőrök értékesítéséről

Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági miniszterium előterjesztésére rendelet törvény jelent meg, amely a szarvasmarha, borjú és csikóbőrök értékesítését szabályozza. A törvény értelmében azok a bőrök, amelyek darabonként 16 kilogramnál nehezebbek, a nemzetgazdasági miniszterium rendelkezésére bocsátandó. A bőrokat kikészítés után a hadfelszerelési miniszterium használja fel. Csak a hadsereg szükségleteinek kielégítése után engedik át a bőrokat a többi ipari ágaknak. A nyersbőr árát a polgármesteri hivatalok fogják egy külön szabályzat szerint megállapítani. A rendelet egyelőre Brassó, Arad, Csernovitz, Chisinău, Craiova, Kolozsvár, Iasi, Ploiesti, Nagyvárad, Nagyezeben és Temesvár városi vágóhidjaira vonatkozik. Ezt a névsort később valószínűleg módosítani fogják.

Csődöt kértek két szatmármegyei cég ellen. Saját tud. A szatmári törvényszékhez két csődfelnyitási kérelem érkezett. Müller Jancsel nagyváradai nagykereskedő kérvényében 7942 lei áruhitel kifizetésének megtagadása miatt csődfelnyitást kéri a törvényszéktől Fichtel Rozália nagybányai ruhakereskedő cége ellen, amely már huszonötödik éve áll fenn. A törvényszék a kérelem tárgyában február 18-án határoz. Csődfelnyitási kérelmet adtak be Grósz Sámuel színérváraljai csizmadia ellen is. A kérvényező: Fleischmann Dávid szatmári bőrkereskedő beadványában előadja, hogy Grósznak 51 ezer lei értékű árut adott át, adósa azonban nem fizet. Mivel a most megtartott tárgyaláson a felek nem jelentek meg, az ügyet szünetelőbe tették.

Arcákiadatok

Lakás

szavanként 3 lei

1 szoba,

sönyhás lakás azonnal kiadó. Nagyvárad, Str. Decebal 10. szám.

Két

szobás, fürdőszobás lakás kiadó március 1-re. Nagyvárad, Str. Vlahuta 44. szám.

Kapualatti

utcai butorozott szoba azonnal kiadó. Nagyvárad, Nic. Zeiga No. 7.

2 szobás

komfortos lakás május 1-re kiadó. Nagyvárad, Regele Ferdinand 49., illetve Str. Parintele Danila 7. szám.

2 szobás

frdősobás magánház május 1-re kiadó. — Nagyvárad, dr. Nicolae Zigre 20. és 22. szám.

Adás-vétel

szavanként 3 lei

Aki

magnaházat, bérházat, bármilyen ingatlant eladni, venni akar, keresse fel Popovics irodát, Nagyvárad, Vlahuta 6.

Sürgösen

eladó Miorita-utcában 700 méter telek, víz, villany van. Érdeklődni Popovics irodában, Vlahuta-u. 6. Nagyvárad.

Allást nyee

szavanként 2 lei

Mindenes

16—18 éves, jó bizonyítvánnyal március 1-re felvétetik. Nagyvárad, Str. Moldova 2. Földszintes ház.

Vincellért,

ki gyümölcsöshöz ért, esetleg kertészi fogad dr. Kaczián Kálmán ügyvéd, — Nagyvárad, Str. Ciordas 46. szám.

Allást keres

szavanként 1 lei

Háztartás

minden ágában jártas, római katolikus urino, házvezetőnének menne plébániára. Szíves megkereséseket Bogsch Béláné, Nagyvárad, Str. Vâlcele 1. címre kérem.

Fiatal

intelligens nő, aki a gazdálkodásban is jártas, házvezetőnének vidékre is elmenne. Erdély, Nagyvárad, Strada Ingusta 4. szám.

Román,

magyar gépirát olcsón vállalok. Nagyvárad Pompierilor 3-a.

LEGUJABB

Teleki Pál gróf megbízást kapott az új magyar kormány megalakítására

A kijelölt miniszterelnök eddigi pályafutása

Budapestről jelentik: Teleki Pál gróf csütörtökön délelőtt 11 órakor ismét kihallgatáson jelent meg Horthy Miklós kormányzónál. A kihallgatás negyed egy órakor ért véget. Első kihallgatása után a miniszterelnökségre sietett, majd ismét kihallgatáson jelentkezett a kormányzónál.

Az újságíróknak arra a kérdésére, hogy — csakugyan ő kapott-e megbízást kormányalakításra? — Teleki Pál mosolyogva ennyit felelt:

— Hát igen!

Széki gróf Teleki Pál 1879-ben született; régi erdélyi nemesi családnak a leszármazottja. A földrajzi tudományoknak lett egyik kiváló művelője. A francia „Société de Géographie” 1909-ben a Jomard-díjjal tüntette ki a japán szigetek földrajzi leírásáról, illetve e leírások történelmi fejlődéséről szóló munkáját. A politikai élettel a magyarországi kommunizmus elleni védekezés hozta összeköttetésbe. Az

1919-ik évben egyetemi tanár lett, majd a szeptemberi ellenkormány külügyminisztere. A magyarországi vörös diktatura leveretése után a béketárgyalások előkészítésére alakult irodának a vezetője lett s a béketárgyaló magyar küldöttség egyik főmegbízottja. Az 1920-21-ik években Magyarország külügyminisztere volt, majd miniszterelnöke. Lemondása után ismét egyetemi tanár. Az 1924-25-ik évben a moszuli határkijelölő bizottság tagja. A magyar cserkészlet fejlesztése körül nagy érdemeket szerzett. Az 1938-ik évben az Imrédy-kormányban a közoktatásügyi tárcát vette át s nagy szerepe volt a magyarországi Felvidék visszacsatolása érdekében folyt diplomáciai munkában. Fontosabb tudományos művei: „A földrajzi gondolat története” 1917-ből, „Táj és faj” szintén 1917-ből, „Általános gazdasági földrajz” 1927-ből.

Az angol kormány elhatározta a nemzeti spanyol kormány elismerését

Az elismerés kezdő időpontját Franciaországgal való megtanácskozástól tette függővé. — Azana spanyol köztársasági elnök a teljes meghódolást akarja

Londonból jelentik: A szerdai angol minisztertanács elhatározta, hogy Franco tábornok kormányát feltételek nélkül elismerik és belenyugosznak a tényleges helyzetbe. Biznak abban, hogy a spanyol polgárháború befejezése után is elég befolyást tud majd gyakorolni Anglia és Franciaország a nemzeti Spanyolországra. Hogy a diplomáciai elismerés időpontja mikor kezdődik, ezt az angol kormány még a francia kormánnyal való megtanácskozástól tette függővé. Anglia diplomáciai ügynöke, Sir Hodgson már a múlt hét péntekén visszatért Burgosba. A különböző lapok arra mutatnak rá, hogy a nemzeti spanyol kormánnyal eddig kielégítő módon folyt az összeköttetés. Ez pedig lehetővé teszi, hogy az angol gazdasági körök a nemzeti Spanyolországot kölcsönrel is segítsék.

Izgalmas tanácskozások a spanyol köztársaságiak párizsi követségén.

Párizsból jelentik: Csütörtökön a párizsi spanyol nagykövetségen értekezlet volt Azana köztársasági elnök, Del-Vayo külügyminiszter, valamint a párizsi és londoni spanyol nagykövetek és három köztársasági tábornok részvételével.

A *Matin* szerint Negrin miniszterelnök azért küldte Del-Vayot Párizsba, hogy beszélje rá Azana elnököt a Spanyolországba való hazautazásra. Azana azonban a béke híve. Új kormányt kar szervezni, amely tárgyalásokat kezdene Franco tábornokkal a teljes behódolásról.

Miaya tábornok a még harcra váró köztársasági seregek főparancsnoka azt a jelentést küldte Madridból, hogy a főváros és környéke még sokáig tudja tartani magát, ha a köztársasági kormány élelem és lőszer utánpótlásról

gondoskodik. Miaya tábornok egyébként megkérte Azana elnököt, hogy ne mondjon le a köztársasági Spanyolország elnökségéről. Azana elnök határozott választ nem adott a tábornoknak és kijelentette, hogy lemondását egyelőre csak függőben tartja és ha azt látja, hogy szempontjait nem sikerül érvényre juttatni, akkor azonnal távozni fog.

— A testvérgyilkoló polgárháború azonnali befejezését akarom, — mondotta egyik nyilatkozatában Azana.

A spanyol-francia határon. Balra spanyol köztársasági menekültek, jobbra gépfegyverek, amiket átvittek a határon.

Egyes párizsi lapok úgy tudják, hogy Azana elnök már föl is szólította Negrin miniszterelnököt a lemondásra.

A *Petit Parisien* szerint a köztársasági kormány vezetői — természetesen Negrin kivonásával, — már tárgyalásokat és kezdtek a nemzeti kormánnyal, hogy véget vessenek a további felesleges vérontásnak. Hír szerint Negrin utódként Besteiro-t emlegetik.

A nemzeti spanyol kormány nem köt katonai szövetséget Itáliával és Németországgal.

Párizsból jelentik: Az *Excelsior* londoni levelezője úgy tudja, hogy az angol kormány ígéretet kapott arról, hogy a nemzeti spanyol kormány nem fog csatlakozni a kommunistaellenes szövetséghez és hogy nem lép katonai szövetségbe Olaszországgal és Németországgal.

Angol és francia flotta-tüntetés terve a spanyol köztársaságiak ellen.

Párizsból jelentik: A *Journal* diplomáciai levelezője a spanyol polgárháború gyors befejezésére azt ajánlja, hogy a francia és angol földközi-tengeri hajóhadat vonulassák fel a köztársasági spanyolok ellen. Talán ez a tüntető felvonulás rábírná a köztársasági vezetőket arra, hogy beszüntessék a további vérontást. Ugyancsak a *Journal* jelenti azt, hogy Madridban már csak az idegen nemzetiségű kommunista agitátorok akarják a háborút.

Újabb olaszellenes tüntetés Korzikában

Párizsból jelentik: Korzika szigetén ismét megkezdődtek a politikai tüntetések. Ajaccio-ban a tüntetők nagy csoportja vonult fel az olasz követség elé és bevették a követség épületének minden ablakát.

Amerikai sajtóméltatás Németország légi haderejéről

Newyorkból jelentik: Nagy feltűnést keltett amerikai politika körökben Jonhsonnak, az ismert repülőnek a napokban megjelent egyik cikke. Jonhson ugyanis hosszabb időt töltött tanulmányuton Németországban és németországi tapasztalatairól az egyik amerikai aviatiikai lapban cikket írt.

Véleménye szerint Németországon kívül a világ egyetlen államának sincs egységes felépítésű légihadereje.

— Hitler nem nagyozott akkor, amikor azt mondta, hogy Németországgal egyetlen állam sem veheti fel a versenyt légihaderejével — írja cikkében. — Jonhson tíz-tizenkétezerre becsüli Németország repülőgépeinek számát és 3500-ra azoknak a repülőknak a számát, amelyeket bármely pillanatban használni lehet.